

управління (рис.2).

Рис. 2. Новітні концепції управління ефективністю діяльності підприємства [2]

Жодна технологія управління сама по собі не здатна призвести до значних змін в підприємстві. І причина не в самій технології, а в очікуванні керівника від її впровадження, оскільки управління ефективністю на підприємстві передбачає структурування процесів, які вже існують тобто використання як колишніх її напрацювань, так і нових технологій.

Список використаних джерел:

1. Коляда А. Л. Основні шляхи управління ефективністю діяльності підприємства [Електронний ресурс] / А. Л. Коляда // dspace.oneu.edu.ua. – Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4394>.

2. Орликовський М. О. Новітні концепції управління ефективністю сучасних підприємств [Електронний ресурс] / М. О. Орликовський, Д. І. Трокоз // Ефективна економіка №5. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3034>.

З.Д. Калініченко, к.е.н., доцент

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

СУЧАСНІ МОДЕЛІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Зміни, що відбуваються в українському суспільстві, вимагають модернізації системи державного управління. Існуюча модель державного управління України не відповідає стратегічному курсу, спрямованому до європейських стандартів демократичного врядування, оскільки є неефективною та схильною до корупції, надмірно централізованою, закритою від суспільства та відчуженою від потреб громадянина. Саме тому

актуальною і соціально значущою є проблема підвищення ефективності діяльності органів державної влади та якості наданих державою послуг, що відповідають сучасним вимогам суспільства.

Важливої ваги набуває запровадження новітніх моделей забезпечення якості системи державного управління. Окремі аспекти цієї проблематики були розглянуті у роботах вчених Л. Міхник, В.Ткаченко, Н. Оуен, В. Козюк та інших.

Метою дослідження є аналіз основних моделей сучасного державного управління. Досягнення цієї мети обумовлює вирішення відповідних завдань, а саме: ідентифікація основних моделей державного управління у світовій управлінській практиці; виявлення їх переваг та недоліків у процесі оптимізації системи державного управління; обґрунтування моделей ефективної взаємодії громадськості, бізнесу та органів державної влади.

У громадському секторі для оцінки отримання результату діяльності використовують такі критерії:

- результат у формі функцій і послуг, що надаються державними організаціями за запитами заявників;
- результат від проведення діяльності, здійснення програми витрат, надання бюджетних послуг [1].

Впровадження в життя сучасних управлінських моделей пов'язане із використанням у роботі державного апарату методів та інструментів роботи бізнес-структур, послаблення ролі держави в економіці.

Ключовими моментами сучасної концепції є:

- використання практики приватного сектора – аутсорсинг, стратегічне планування, бюджетування за результатами тощо;
- мінімізація ролі держави у господарській діяльності;
- децентралізація і усунення бюрократизації державного управління;
- клієнтна орієнтованість у діяльності державних організацій.

Це стосується скорочення масштабів і ресурсів державного управління – децентралізація, делегування державних повноважень ринковим структурам, зменшення витрат на державний апарат за рахунок його скорочення, реструктуризація, перегляд обов'язків держави і відмова від

деяких, що стосується соціального забезпечення населення. Також удосконалення механізмів управління державними фінансами та бюджетом – тендер; контрактна система на державній службі, введення оплати за певні послуги.

На сьогодні активно підкреслюється важливість діяльності громадських організацій та дотримання демократичних цінностей. Окремі моделі, що використовуються, виявляються нездатними вирішити державні завдання та здійснення суспільством політичного контролю за діями уряду. Адже йдеться не тільки про забезпечення економічної ефективності, але і справедливості у діяльності держави. Не до кінця розробленими є і проблеми відкритості та професіоналізму державної служби.

В багатьох країнах управління будується на основі принципів поділу влади, народовладдя, виборності і змінюваності вищих посадових осіб, підзвітності інститутів виконавчої влади, верховенства закону, політичного плюралізму та транспарентності, незалежності засобів масової інформації, має демократичний характер [3].

Сучасна модель державного управління означає тісну співпрацю держави, бізнесу та громадянського суспільства, що фокусується на партнерських відносинах, де політики та державні службовці приймають рішення разом із представниками суспільства. Ця модель орієнтована на подолання таких недоліків моделей, як другорядність вирішення соціальних проблем та підвищення рівня соціальної нерівності й бідності, зниження ролі держави та державних службовців в суспільних відносинах.

Принципами сучасного державного управління є: участь у прийнятті державних управлінських рішень; консенсус при прийнятті рішень; стратегічне бачення; зворотний зв'язок; ефективність при проведенні державної політики; відповідальність всіх учасників процесу; прозорість; рівноправність; верховенство закону.

Серед передумови, на яких заснована відома зараз концепція «Good Governance», можна виділити такі:

- єдність всієї системи державного управління і влади;
- орієнтація на соціальну ефективність держави;

партнерство з інститутами громадянського суспільства та бізнесом;

- відкритість і прозорість державної влади;
- активне використання інновацій та сучасних технологій.

До недоліків «Good Governance» можна зарахувати:

проблему процесу – складність залучення широких верств суспільства до прийняття певних державних управлінських рішень;

проблему часу – відсутність достатньої інформації, коли обговорення відтерміноване у часі;

проблему згоди – незгода з результатами обговорення у різних груп суспільства;

проблему доступу до інформації при обговоренні – інваліди, жителі віддалених територій можуть бути виключені з процесів не тільки обговорення, але і забезпечення інформацією з багатьох важливих питань.

Наприклад, концепція «New Public Management» (NPM – нове державне управління) передбачає децентралізацію органів державного управління, а концепція «Good Governance» (GG – «ефективне» управління) – це проектний принцип організації. І для модернізації державного управління в Україні позитивним було б застосування певних елементів: сучасні інформаційні технології, принципи соціального партнерства, методи та інструменти сучасних управлінських концепцій.

Таким чином, здійснений аналіз свідчить, що оптимальною управлінською моделлю може бути модель залучення громадськості у процес прийняття державних управлінських рішень, перетворення органів державної влади у публічні, коли вони стають більш відкритими для дискусій та обговорень. Держава отримує можливість налагодити цю співпрацю та спільними зусиллями працювати на задоволення суспільних інтересів і вирішення суспільних проблем. Діяльність органів державного управління повинна відійти від роботи за функціями до роботи за проектами; від вузької спеціалізації до широкої підготовки; від підзвітності керівнику до підзвітності клієнту громадянину; від ієрархії до координації всередині команди.

Сучасні управлінські моделі підвищують роль контролю з боку громадянського суспільства та змінюють показники

ефективності діяльності – від правил, стандартів та кількісних показників, до якісних показників результативності. Для запровадження цих змін необхідні законодавчі зміни; зріле громадянське суспільства; активна політична участь населення; підтримання проведення реформ самими органами державного управління. Це вимагає залучення бізнес-структур, здатних взяти на себе виконання певних державних управлінських функцій і надання низки послуг населенню, а також розвиненої ринкової системи, заснованої на обмеженому втручанні держави у бізнес.

Список використаних джерел:

1. Міхник Л. Е. Політологія. Київ :Основи, 2015. 350 с.
2. Потапенко В. В. Модернізація державного управління: проблеми та вирішення. Проблеми державного управління. Дніпро,2019. № 2. С. 115-147.
3. Governance for Sustainable Human Development. World Bank. Proceedings of the World Bank Annual Conference on Development Economics. Washington, 2016. 124 p.

О.С. Михайлова, к.е.н., доцент,
С.В. Писаренко, к.с-г.н., доцент

Полтавська державна аграрна академія

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

Бюджетування – один з найбільш ефективних інструментів управління та фінансового менеджменту. Його впровадження було успішно здійснене багатьма українськими компаніями, проте іноді цей крок не приносить бажаного результату через цілу сукупність помилок ще на етапі розробки системи. За допомогою бюджетування можна досягти ще однієї мети – оцінити ефективність різних варіантів ведення бізнесу, проектів або окремих управлінських рішень. Адже, навіть в рамках однієї стратегії розвитку, конкретної цілі можна досягти різними методами. Дізнатися який варіант буде оптимальним можна, склавши бюджет за кожним з варіантів. До прикладу, відділ продажів може обрати варіант реалізації продукції дистанційно (інтернет - магазини, цільові каталоги), через роздрібну мережу або через гуртові термінали. Кожен з цих варіантів відрізняється